

GİDERLERLE İLGİLİ ÖZEL DOSYALAR

**VADELİ MEVDUATLARIN İŞLEMİŞ FAİZLERİNE İSABET
EDEN STOPAJLARIN MAHSUBU NASIL YAPILIR?**

**ÖZEL DOSYA
NO:24**

Bilindiği üzere 5228 sayılı Kanunla yapılan değişiklik sonrasında; ticari işletmelerinin aktifine kayıtlı mevduat hesapları bulunan mükelleflerin, bu hesapları dolayısıyla vadesinde elde edecekleri faiz gelirinden değerlendirme gününe kadar oluşan kıst döneme ait kısmı ilgili oldukları dönemde gelir yazmak suretiyle kurum kazançlarına dahil etmeleri yasal bir zorunluluk halini almış olmaktadır.

Diğer taraftan **Gelir Vergisi Kanunu'nun "Vergi Tevkifatının Mahsubu"** başlıklı 121. maddesinde ; "Yıllık beyannamede gösterilen gelire dahil kazanç ve iratlardan bu kanuna göre kesilmiş bulunan vergiler, beyanname üzerinden hesaplanan Gelir Vergisi'nden mahsup edilir. Mahsubu yapılan miktar Gelir Vergisi'nden fazla olduğu takdirde aradaki fark vergi dairesince mükellefe bildirilir ve mükellefin tebliğ tarihinden itibaren bir yıl içinde müracaatı üzerine kendisine red ve iade olunur." hükmü yer almaktadır.

Bu noktada ortaya çıkan sorun ise; ticari işletmelerinin aktifine kayıtlı mevduat hesapları bulunan mükelleflerin, bu hesapları dolayısıyla vadesinde elde edecekleri faiz gelirinden değerlendirme gününe kadar oluşan kıst döneme ait kısmı ilgili oldukları dönemde gelir yazmak suretiyle kurum kazançlarına dahil edeceklerinden hareketle, bu kazançlar üzerinden vadesinde bankaca kesilecek olan gelir vergisi stopajlarının hangi esaslar çerçevesinde mahsuba konu edileceğidir. Bir başka deyişle kesilen vergilerin tamamı eskiden olduğu gibi vade tarihinin rastladığı yıla ilişkin beyannamede mi mahsup edilecek, yoksa değerlendirme günü itibariyle işlemiş bulunan kıst dönem faizlere isabet eden stopaj hesaplanarak bu tutar, kıst faiz gelirinin beyan edildiği dönemde mi mahsup edilebilecektir.

Aynı sorun daha önce 67 seri no'lu KVK Genel Tebliği ile mevduat hesaplarıyla ilgili olarak bankalar tarafından değerlendirme günü itibariyle gider tahakkuku yapılarak kurum kazancından indirilen faiz tutarlarının mevduat sahipleri tarafından da değerlendirme günü itibariyle gelir tahakkuku yapılarak kurum kazancına dahil edilmesi yönündeki düzenleme

sonrasında da çıkmış, Maliye Bakanlığı ise bu sorunu yayınlamış olduğu bir iç genelge açıklığa kavuşturmuştur.

Konuya ilişkin olarak Maliye Bakanlığı'nca yayınlanan 2000/2 seri no'lu Kurumlar Vergisi İç Genelgesinde¹ konuya ilişkin olarak yapılan açıklamalar aynen aşağıdaki gibidir.

“5422 sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu'nun 44'üncü maddesinde, beyannamede gösterilen kazançlardan bu Kanuna ve Gelir Vergisi Kanununa göre tevkifan kesilmiş olan vergilerin beyanname üzerinden hesaplanan kurumlar vergisinden mahsup edileceği hüküm altına alınmıştır.

*Buna göre, vadesi değerlendirme gününden sonra olan repo ve ters repo işlemleri ile vadeli mevduat hesaplarına ilişkin olarak, değerlendirme gününe kadar tahakkuk eden ve ticari kazancın tespitinde gelir olarak dikkate alınan faiz tutarları üzerinden, **ilgili dönem beyannamesinin verilmesi gereken sürenin sonuna kadar tevkif edilmiş olan verginin, beyannameye ithal edilen gelire isabet eden kısmı hesaplanan vergiden mahsup edilecektir.**”*

Son olarak 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun 1 seri numaralı Genel Tebliğinin (34.8.) Bölümünde de *“Vadesi değerlendirme gününden sonra olan repo ve ters repo işlemleri ile vadeli mevduat hesaplarına ilişkin olarak, değerlendirme gününe kadar tahakkuk eden ve kurum kazancının tespitinde gelir olarak dikkate alınan faiz tutarları üzerinden, ilgili dönem beyannamesinin verilmesi gereken sürenin sonuna kadar kesinti suretiyle ödenmiş olan verginin, beyannameye dahil edilen gelire isabet eden kısmı hesaplanan vergiden mahsup edilebilecektir.”* Açıklamasına yer verilmiştir.

Buna çerçevede, Kurumlar Vergisi Kanununun 34 ve Gelir Vergisi Kanununun 121. madde hükümleri dikkate alınarak aşağıdaki şekilde işlem yapılması uygun olacaktır.

a) Vadesi değerlendirme gününden sonra olan repo ve ters repo işlemleri ile vadeli mevduat hesaplarına ilişkin olarak, değerlendirme gününe kadar tahakkuk eden ve kurum kazancının tespitinde gelir olarak dikkate alınan faiz tutarları üzerinden, ilgili dönem beyannamesinin verilmesi gereken sürenin sonuna kadar kesinti suretiyle ödenmiş olan verginin, beyannameye dahil edilen gelire isabet eden kısmı hesaplanan vergiden mahsup edilecektir.

b) Vadesi değerlendirme gününden ve ilgili dönem beyannamesinin verilmesi gereken süreden sonra biten repo ve ters repo işlemleri ile vadeli mevduat hesaplarına ilişkin olarak kesinti suretiyle ödenen vergiler ise faiz ödemelerinin yapıldığı yıla ait gelir veya kurumlar vergisi beyannamesinde hesaplanan vergiden mahsup edilecektir.

Bir başka deyişle; vadesi değerlendirme gününden (31 Aralık) sonra, ancak beyanname verme tarihinden önce dolan mevduat hesaplarında kıst olarak hesaplanıp gelir yazılan işlemiş faizlere isabet eden gelir vergisi stopajı mahsuba konu edilebilecektir. Vadesi beyanname

¹ 2000/2 seri no'lu Kurumlar Vergisi İç Genelgesi 28.04.2000 tarih ve B.07.0.GEL.0.49/4938-68/ 20134 sayılıdır.

verme süresinden sonra dolan (Gelir Vergisinde izleyen yıl 25 Mart, Kurumlar Vergisinde izleyen yıl 25 Nisan) mevduat hesaplarında ise stopajın tamamı faiz ödemesinin yapıldığı yıla ilişkin gelir veya kurumlar vergisi beyannamesinde hesaplanan vergilerden yapılacaktır.

Örneğin; Liman Limited Şirketi vadesi 31.03.2008 tarihinde dolan 6 ay vadeli mevduat hesabından 200.000 YTL brüt faiz geliri elde etmiş, bankaca faiz ödemesi sırasında 30.000 YTL gelir vergisi tevkifatı yapılmıştır. Söz konusu faiz gelirinin 01.10.2007 – 31.12.2007 tarihleri arasında kalan üç aylık kıst döneme isabet eden kısmı olan 100.000 YTL 2007 yılı kurum kazancının hesabında, 01.01.2008 – 31.03.2008 tarihleri arasında kalan üç aylık kıst döneme isabet eden kısmı olan 100.000 YTL ise 2008 yılı kurum kazancının hesabında gelir olarak dikkate alınacaktır. Aynı şekilde bankaca faiz ödemesi sırasında yapılan 30.000 YTL gelir vergisi tevkifatının 01.10.2007 – 31.12.2007 tarihleri arasında kalan üç aylık kıst döneme isabet eden kısmı olan 15.000 YTL 2007 yılı kurumlar vergisi beyannamesinde, 01.01.2008 – 31.03.2008 tarihleri arasında kalan üç aylık kıst döneme isabet eden kısmı olan 15.000 YTL ise 2008 yılı kurumlar vergisi beyannamesinde hesaplanan kurumlar vergisinden mahsup edilebilecektir.

Aynı örnekte mevduat hesabının vadesinin 25 Nisan 2008 tarihinden sonraki bir tarihte dolacağı, dolayısıyla gelir vergisi stopajının da bu tarihten sonra yapıldığı bir durumda ise yapılan stopajın tamamı 2008 yılı kurumlar vergisi beyannamesinde hesaplanan kurumlar vergisinden mahsup edilebilecek, 2007 yılı kurumlar vergisi beyannamesinde ise bu gerekçe ile herhangi bir mahsup yapılmayacaktır.